

УТВЪРЖДАВАМ
ДИРЕКТОР: _____

(д-р Атанаска Рейха)

Законен РД-12-997 / 12.09.2022г.

ПРОГРАМА

ПО ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА УЧЕБНАТА 2022 / 2023 ГОДИНА

I. Същност

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование представляват интердисциплинарен комплекс, съвкупност от четири взаимосвързани компонента, насочени към придобиване на:

- познания за гражданските права и ценностите на демокрацията, за процедурите на различните институции; способност за вземане на решения и други ключови граждански компетентности;
- основни умения и компетентности, които допринасят за здравето и поддържането на здравословния начин на живот в рамките на училището и извън него;
- екологична култура и екологично отговорно поведение с фокус върху разумното използване на природните ресурси, опазването на околната среда и устойчивото развитие;
- интеркултурна осведоменост; положително отношение към разнообразието, равнопоставеността; взаимно уважение; способност за осъществяване на конструктивно взаимодействие в мултикултурна среда.

II. Цели

1. На ниво личност

Овластяване и активно прилагане на знания, умения и компетентности, необходими за успешно личностно развитие и отговорно, информирано участие в гражданския, политическия и социалния живот по ефективен начин за себе си, природата и обществото.

2. На ниво общност

Утвърждаване на позитивна училищна среда, свободна от агресивност и дискриминация, която насърчава спазването на споделени правила и демократични ценности; гражданската инициативност и социалната критичност на всички участници в образователния процес.

III. Начини и форми на осъществяване

През учебната 2022/2023 година гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование (ГЗЕИО) в 30. СУ „Братя Миладинови” се осъществяват:

- в процеса на придобиването на общообразователна подготовка;
- в часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
- в заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;
- при изпълнение на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие по реда и при условията на ДОС за приобщаващото образование.
- при изпълнение на дейностите по НП “Без свободен час”.

IV. Рамковите изисквания

1. Рамковите изисквания за резултатите от обучението по ГЗЕИО са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в ДОС за общообразователната подготовка. Включват следните области на компетентност:

Гражданско образование	Здравно образование
<ol style="list-style-type: none"> 1. Междуличностни отношения 2. Социална среда 3. Права на човека 4. Демократично гражданство 5. Идентичности и различия в обществото 6. Власт, политика и демократични ценности 7. Социална политика, справедливост и солидарност 8. Глобализация, плурализъм и толерантност 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психично здраве и личностно развитие 2. Физическо развитие и дееспособност 3. Превенция на употребата на психоактивни вещества 4. Безопасност и първа помощ 5. Сексуално здраве и сексуално преносими инфекции 6. Лична хигиена 7. Хранене
Екологично образование	Интеркултурно образование

<ol style="list-style-type: none"> 1. Енергия и климат 2. Общество и околна среда 3. Биологично разнообразие 4. Вода, почва и въздух 5. Потребление и отпадъци 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Културни идентичности 2. Културна осъзнатост 3. Културни различия, толерантност и конструктивни взаимодействия 4. Интеркултурно образование и права на човека
---	---

2. Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно интересите и потребностите на учениците.

3. В часа на класа ГЗЕИО се осъществяват чрез:

3.1. Обучение за придобиване на съответни компетентности;

3.2. Занимания, дейности и проекти по тематични области, свързани със:

- патриотичното възпитание и изграждането на националното самочувствие;
- толерантността и интеркултурния диалог;
- финансовата и правната грамотност, в т.ч. избор на първо работно място;
- военното обучение и защитата на родината;
- безопасността и движението по пътищата;
- защитата на населението при бедствия и аварии и оказване на първа помощ;
- превенцията на насилието, справяне с гнева и агресията и мирно решаване на конфликти;
- превенцията на тероризма и поведение при терористична заплаха;
- киберзащита;
- кариерно ориентиране;
- превенцията и противодействие на корупцията.

3.3. Дейности за последователно развитие на класа като общност и за ученическо самоуправление на ниво паралелка, клас и училище.

V. Дейности

№	Дейност	Срок	Отговаря
<i>Възпитаване на дисциплинираност и гражданско поведение</i>			
1.	Спазване на правилника за дейността на училището.	постоянен	Класни р-ли, Пед. съветник
2.	Насърчаване на ученическо самоуправление и представителство.	постоянен	Класни р-ли, Т. Евтимов И. Борисова
3.	Партньорство с външни специалисти по проблемите на образованието и превенцията на проблемно поведение.	постоянен	Класни р-ли
4.	Провеждане на учебните часове от НП „Без свободен час в училище” по теми от ГЗЕИО.	при необходимост	Учители, Пед. съветник
5.	Отбелязване на световния ден за борба с тормоза в училище.	м. 02.2023 г.	Пед. съветник

6.	Ден на ученическото самоуправление.	09.05.2023 г.	Пед. съветник Т. Евтимов И. Борисова
<i>Развитие на интересите и способностите на учениците</i>			
7.	Стимулиране участието в олимпиади, конкурси, състезания в областта на науката и изкуствата.	по график	Учители по предмети
8.	Оптимизиране на системата от спортни дейности, училищни и междуучилищни турнири и др.	по график	Учители по ФВС
<i>Екологично поведение и здравословен начин на живот</i>			
9.	Провеждане на тематични дискусии и беседи в часа на класа по проблемите на здравното образование.	по план за ЧК	Мед. сестра Класни р-ли
10.	Обучение на учениците от начален етап по иновативната методология за здравословно хранене – HealthEDU.	съгласно план	Учители – начален етап
11.	Организиране на пролетно почистване и озеленяване на училищния двор, засаждане на цветя и др.	м .04.2023 г.	Класни р-ли
12.	Провеждане на туристически походи, екскурзии, излети при спазване на нормативната уредба на МОН.	в неучебно време	Ръководител и на групи
<i>Изграждане на национално самочувствие и добродетели</i>			
13.	Спазване на задължителните символи на българското училище – национално знаме, държавен химн, училищно знаме.	през учебната година	Главни учители
14.	Организиране на базари по повод български празници и обичаи (Коледа, Великден и др.).	м. 12.2022 г. – м. 04.2023 г.	Учители – начален етап
15.	Представяне на постери и презентации, свързани с честване на значими дати и събития.	по календар	Учители по история
16.	Отбелязване на Националния празник на Република България	03.03.2023 г.	Учители по история

VI. Екип

Провеждането на дейностите по ГЗЕИО се подпомага и координира от постоянно действащ екип в състав:

Председател: Томислав Евтимов - учител философски цикъл;

Членове: Добринка Иванова - старши учител по история и цивилизации;

Илиана Борисова - учител по история и цивилизации;